

AGATA COMBIK

redaktor wydania

Kolejarze i muzycy, którzy niedawno obchodzili swe patronalne święta, listonosze, zmagający się z licznymi problemami, górniczy... Każdy ma własną przestrzeń odpowiedzialności. Na progu nowego roku liturgicznego Kościół w Polsce, zgodnie ze swym programem duszpasterskim, zaprasza do pochylecia się nad tajemnicą powołania. Szczególną okazję do tego mają nasi tegoroczni jubilaci – salwatorianie (o których w dzisiejszym „Gościu” na s. IV i V), a także członkowie AK. – Czego Bóg ode mnie oczekuje, do czego mnie przeznaczył i wezwał? – pyta wrocławski metropolita w swoim liście. Czy siedzę w lokomotywie, czy roznoszę listy, mam się nad czym zastanawiać... ■

ZA TYDZIEŃ

■ O STANIE WOJENNYM na Dolnym Śląsku

Jubileusz 10-lecia Akcji Katolickiej

W królewskiej służbie

Z okazji swego patronalnego święta członkowie Akcji Katolickiej i Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży przybyli 26 listopada z różnych zakątków diecezji do archikatedry wrocławskiej.

Uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata przeżywali w tym roku wyjątkowo radośnie. Jak przypominał na początku Mszy św. diecezjalny asystent kościelny AK ks. Marian Biskup, mija właśnie 10 lat, odkąd kard. Henryk Gulbinowicz erygował Akcję we wrocławskiej archidiecezji. Przewodniczący Eucharystii abp Marian Gołębiewski mówił w homilii o podstawowej misji stowarzyszenia – apostołstwie świeckich, prowadzonym w jedności z hierarchią kościelną. Ukazał zebrany, jak w różnych księgach Pisma św. ukazywana jest postać Jezusa Chrystusa. Szerzeniu Jego królestwa mają służyć AK i KSM. Przypomniały o tym także słowa zbliżenia złożonego przez 20

AGATA COMBIK

nowych członków KSM oraz – corocznie ponawiany – akt poświęcenia AK Chrystusowi.

Arcybiskup wręczył specjalne odznaczenia osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju stowarzyszenia, z prezesem zarządu diecezjalnej AK Eugeniuszem Kaźmierczakiem na czele. Legitymacje otrzymali prezesi nowo powstałych parafialnych oddziałów AK z Trzebnicy, Brzegu i Wrocławia.

U stóp kolumny Chrystusa Króla

Złożono podziękowania dotychczasowemu zarządowi i asystentowi diecezjalnego KSM.

Po Eucharystii poczty sztandarowe udały się pod kolumnę Chrystusa Króla koło seminarium duchownego. Dalsza część uroczystości miała miejsce w auli PWT, gdzie ks. prof. Jan Krucina wygłosił wykład na temat misji laikatu we współczesnym świecie.

AGATA COMBIK

DO JAWORZYNY ŚLĄSKIEJ POCIĄGIEM SPRZED LAT

AGATA COMBIK

W dzień św. Katarzyny Aleksandryjskiej, 25 listopada, swoje święto obchodzili kolejarze. We wrocławskim kościele pw. Ducha Świętego odbyła się z tej okazji uroczysta Eucharystia pod przewodnictwem ks. Czesława Mazura oraz „kolejarska” agapa. Tego dnia z Dworca Głównego we Wrocławiu wyruszył specjalny pociąg „retro”. Żegnany przez zaciekawione dzieci i licznych fotografów, zawiózł podróżnych do Jaworzyny Śl., gdzie mogli zwiedzić Muzeum Przemysłu i Kolejnictwa na Śląsku. Po południu „dymiący pociąg” wrócił z powrotem na wrocławski peron. Na przyszły rok planowane jest otwarcie stałej linii „retro” między Wrocławiem a Jaworzyną. Pociąg będzie kursował raz w miesiącu. AC

Parowóz TKt48-18 opuszczał wrocławski dworzec z gwizdem i łoskotem

Święto Uniwersytetu Wrocławskiego

ANNA WŁODARCZYK

Prof. S. Weiss i abp prof. A. Nossol

ODZNACZENI. „To nie tylko uczonej i polityk o wybitnym dorobku, ale człowiek, który ma taką strunę w duszy, co wydaje szlachetne dźwięki dobroci, uczciwości, prawości”. Tymi słowami prof. Leon Kieres scharakteryzował osobę Szewacha Weissa, byłego ambasadora Izraela w Polsce, któremu 15 listopada w Auli Leopoldyńskiej nadano tytuł doktora honoris causa UWr. Przypomniano jego liczne zasługi, dokonania naukowe, ale przede wszystkim działania na rzecz tolerancji i pojednania między narodami. Sam

prof. Weiss mówił m.in. o wspólnocie losów Polaków i Żydów, wspominał rodzimym Boryslaw. Podczas uroczystości uhonorowano także prof. Karla Dedeciusa i opolskiego arcybiskupa ks. prof. Alfonsa Nossola nagrodami Księżnej Jadwigi Śląskiej. Od trzech lat z inicjatywy prezydenta miasta oraz rektora UWr przyznawana jest ona ludziom zasłużonym dla rozwoju dobrych stosunków polsko-niemieckich. Odznaczeniami państwowymi, resortowymi i uczelnianymi wyróżniono również wielu pracowników uniwersytetu.

Śladami historii

CMENTARZ OSOBOWICKI. We wrocławskim „Gościu” nr 45 (5 listopada) zamieściliśmy tekst p. Alfreda Skowerskiego: „O tych, co nie mają grobów”. W komentarzu redakcyjnym poprosiliśmy Czytelników o podzielenie się wiedzą o tajemnicach osobowickiej nekropolii. Mamy już odzew na nasz apel. W ogródku u jednego z działkowców na Osobowicach odnalazł się wózek, którym w latach 1945–1946 prawdopodobnie przewożono ciała więźniów z ul. Kleczkowskiej na cmentarz

Osobowicki. Wiadomym jest, że w latach 70. znajdował się on w piwnicy domu jednego ze strażników więzienia z ul. Kleczkowskiej. Wózek trafił już do siedziby Instytutu Pamięi Narodowej we Wrocławiu. Zdaniem dra Krzysztofa Szwagrzyka z IPN, nie ma pewności, że to dokładnie ten wózek, ale jest to bardzo prawdopodobne. Do potwierdzenia jego autentyczności potrzebne są relacje świadków, np. dawnych pracowników więzienia przy ul. Kleczkowskiej. Czekamy!

Wózek, którym w latach 40. przewożono ciała więźniów z więzienia przy ul. Kleczkowskiej na cmentarz Osobowicki

GOŚĆ NIEDZIELNY 3 grudnia 2006
KUBA ŁUKOWSKI

Wielcy ludzie na tablicach

KSIĘDZU ROBERTOWI. Trwa zainicjowana przez władze miejskie akcja upamiętniania zasłużonych wrocławian specjalnymi tablicami. Jedną z nich poświęcono słudze Bożemu ks. Robertowi Spiske, założycielowi Zgromadzenia Sióstr św. Jadwigi, duszpasterzowi i wychowawcy młodzieży. Tablica zawisła na murze klasztoru jadvizanek przy ul. Sępa Szarzyńskiego. Jej odsłonięcie, z udziałem dyrektora Wydziału Kultury Urzędu

Miejskiego Wrocławia Jarosława Brody (na zdjęciu po prawej), odbyło się 23.11. W ceremonii wzięli udział m.in. ks. prof. Józef Swastek i ks. dr Michał Machał, postulator diecezjalny procesu beatyfikacyjnego sługi Bożego. Na zakończenie zebrani zgromadzili się w zakonnej kaplicy na modlitwie przy grobie ks. Roberta, którego szczątki przeniesiono tu z podziemi katedry wrocławskiej w 1984 r.

AGATA COMBIK

Kolejna inwestycja

ŻÓRAWINA. Z udziałem wójta Jana Żukowskiego odbyła się 23.11 ceremonia wmurowania kamienia węgielnego pod budowę fabryki szwedz-

kiego koncernu Tibnor. Kamień został poświęcony przez proboszcza parafii pw. Miłosierdzia Bożego w Rzeplinie ks. Andrzeja Ilnickiego.

Oddali krew

KS. J. FRONIEWSKI

HENRYKÓW. Od 22 do 26.11 obchodzone w Polsce doroczne Dni Honorowego Krwiodawstwa. Do przedsięwzięcia włączyło się także Katolickie Liceum Ogólnokształcące w Henrykowie. 24.11 księża wychowawcy wraz z uczniami zorganizowali na terenie szkoły akcję oddawania

krwi (na zdjęciu). Wzięło w niej udział 21 uczniów oraz 7 nauczycieli i pracowników szkoły. Do zbiórki krwi przyłączyli się także klerycy z Annus Propedeuticus w Henrykowie wraz ze swoim ojcem duchownym. Łącznie w tym dniu zebrano w KŁO 23,5 litra krwi!

REFLEKSJA
ADWENTOWA

Wraz z pierwszą niedzielą Adwentu rozpoczyna się nowy rok liturgiczny i duszpasterski,

który przeżywać będziemy pod znakiem powołania. Cóż to jest powołanie? Jest to zamysł Boga dotyczący każdego z nas. Bóg kieruje do wszystkich słowo, którym udziela światła, mobilizując do uczestnictwa w realizacji Bożych zamierzeń.

Człowiek świecki jest powołany do doskonałości świata. Pomysłowość i sprawność ludzka żadną miarą nie sprzeciwiają się potędze Boga. Powołanie to dążenie do doskonałości świata przez dobrze wypełniany zawód. Ma się to realizować przez rzetelne wykonywanie każdej podejmowanej pracy. Przez pracę bowiem człowiek uczestniczy w dziele Stwórcy, ulepsza świat i zaspokaja swoje potrzeby. Z tym się łączy podnoszenie kultury i opieka nad środowiskiem naturalnym.

Czego Bóg ode mnie oczekuje, do czego mnie przeznaczył i wezwał? Każdy ma swoje miejsce na tym świecie, w Kościele, swoją misję do spełnienia, swój udział w budowaniu królestwa Bożego. Trzeba tylko je odkryć wrażliwym sumieniem, modlitwą, współpracą z łaską, zaangażowaniem w życie Kościoła.

W Adwencie naszymi przewodnikami są: prorok Izajasz, św. Jan Chrzciciel i Najświętsza Dziewica Maryja. Oni doskonale rozpoznali swoje powołanie. Niech pomogą również nam rozpoznać i odkryć nasze powołanie.

KS. ABP MARIAN GOŁĘBIEWSKI

(z listu do diecezjan na I Niedzielę Adwentu)

„Nie będziemy gadać niepotrzebnych rzeczy” – radził Witkacy

Słowem żyje człowiek

Wielka debata o słowie toczyła się na Ostrowie Tumskim we Wrocławiu od 22 do 25 listopada.

Na 22. Forum Młodych przyjechali seminarzyści z całej Polski; nie brakło także wielu młodych wrocławian. Była okazja do wspólnej modlitwy, do słuchania wykładów. Wygłosili je ks. Janusz Czarny, o. Tomasz Kwiecień OP, ks. Henryk Witczyk, ks. Waldemar Chrostowski, ks. Mariusz Rosik, Wojciech Cejrowski, ks. Waldemar Irek, ks. Marek Lis oraz ks. Roman Rogowski. Można było podyskutować na konwersatoriach bądź przysłuchać się dyskusji panelowej na temat: „Słowem nieść pokój czy siać wojnę, błogosławić albo przeklinać”, a wieczorami uczestniczyć w koncertach zespołów „Christophoros” i „Deus Meus” albo obejrzeć przedstawienie.

Każde słowo wypowiedziane i usłyszane jest ważne. Słu-

Od lewej: **Wojciech Cejrowski**, ks. Adam Łuźniak, rektor MWSD, **Magdalena Matkowska** (Studencka Gazeta Internetowa), ks. Andrzej Małachowski i Franciszek Kucharczak z GN oraz ks. Mieczysław Maliński

ży do komunikacji i informacji, poznania drugiego człowieka. U Boga na początku było Słowo. Przez Nie wszystko się stało. Najpiękniejszym słowem jest modlitwa, którą wyraża się miłość do Boga i stworzeń. Bardzo skomplikowany jest już sam biologiczny mechanizm wypowiedzania pojedynczego słowa, a jeśli dodać jeszcze troskę o jego sens i konsekwen-

cję, które wzbudzi w słuchającym... Słowem niesie się nadzieję popadającym w rozpacz, słowem rani się, zabija bądź niszczy. Słowo prawdy i kłamstwo, słowo obietnicy i przysięgi... Słowo w prasie skandalizującej, w radiu i telewizji... Słowem bardziej niż chlebem żyje człowiek. Słowo to skarb i bogactwo człowieka.

KS. ANDRZEJ MAŁACHOWSKI

Szkolnych problemów ciąg dalszy

Złamane reguły

Anglistka z wrocławskiego liceum częstowała swych uczniów alkoholem i narkotykami...

Po otrzymaniu niepokojących sygnałów m.in. ze strony rodziców, dyrektorka X LO Bożena Koronkiewicz zgłosiła sprawę policji. Izabela W. przysłała się do spotkań z uczniami we własnym mieszkaniu, gdzie częstowała ich alkoholem i marihuaną. Twierdzi zarazem, że to nie ona demoralizowała uczniów, ale oni ją... Obecnie przebywa w areszcie.

– Zachowanie tej nauczycielki wydaje się zupełnie irracjonalne – mówi B. Koronkiewicz. – Jesteśmy zdumieni sytuacją, jaka zaistniała. Najważniej-

sze, że szybko zostały podjęte kroki zmierzające do rozwiązania problemu. Było to możliwe dzięki współpracy rodziców, nauczycieli, kuratorium i wydziału edukacji. Obecnie każda klasa ma spotkania z terapeutą uzależnień; w szkole utworzony został punkt konsultacyjny, gdzie zarówno młodzież, jak i rodzice mogą zasięgnąć porady w tej dziedzinie.

– W omawianym przypadku została podważona podstawowa zasada obowiązująca w relacjach między dorosłymi a dziećmi – zauważa pedagog Barbara Jędrzejewska. – Zgodnie z nią, to dorośli stanowią reguły i je egzekwują, to nauczyciele uczą dzieci, a nie od-

wrotnie. Burzenie tych norm jest krzywdą dla dzieci, także w wymiarze psychologicznym. Młodzi ludzie lepiej się czują w świecie, w którym istnieją jasne reguły. Można się spodziewać, że podobnych sytuacji będzie więcej, ponieważ dorastają kolejne pokolenia wychowane w permissywnym. Właściwie pojmowana demokracja w wychowaniu polega na cedowaniu pewnych uprawnień na ucznia, ale tylko w określonych granicach. Nauczycielka pozwoliła, by młodzież narzuciła jej własne reguły. W efekcie doszło do działań sprzecznych z prawem, niepedagogicznych i niemoralnych.

AGATA COMBIK

Sonda

JAK OJCIEC ZAŁOŻYCIEL FRANCISZEK M. JORDAN

KS. JERZY OLSZÓWKA,
PROBOSZCZ PARAFII PW. ŚW. BARTŁOIMEJA
APOSTOŁA I ŚW. JADWIGI W TRZEBNICY

– Urodziłem się w parafii salwatoriańskiej i od najmłodszych lat uczestniczyłem w życiu tego zgromadzenia. Ważnym momentem były dla mnie rekolekcje powołaniowe, podczas których zapoznałem się z ideą o. Jordana. Co raz bliższe stały się dla mnie jego słowa. Urzekła mnie także cecha charakterystyczna dla zgromadzenia salwatorianów – uniwersalizm, czyli docieranie wszelkimi dostępnymi środkami do każdego nienawróconego człowieka ze słowami Jezusa. Można rzec, że to swego rodzaju ewangelizacja społeczeństwa, w którym żyjemy, dostosowywanie się do potrzeb lokalnego Kościoła.

BRAT MARCIN WOJTCZAK,
SALWATORIANIN – PRZEWODNIK
PO TRZEBNICKIEJ BAZYLICE ŚW. JADWIGI

– W moim życiu było wiele „zbiegów okoliczności”, na które patrzę dziś z perspektywy czasu jako na stopniowe odkrywanie woli Bożej. Jest to dom rodzinny, szkoła, katechece, duchowni oraz różne wydarzenia, które doprowadziły mnie do furty klasztornej. Dlaczego salwatorianin? Urodziłem się w miejscowości, w której to zgromadzenie pracuje, więc miałem okazję je poznać. Niebagatelną rolę w odkrywaniu drogi mojego życia odegrał Salwatoriański Ośrodek Powołań i uczestnictwo w organizowanych przez niego rekolekcjach i dniach skupienia. Odkryta tam myśl o powołaniu zakonnym utwierdzała się w okresie formacji nowicjackiej i juniorackiej. Przez śluby wieczyste, które były bardzo ważnym i przełomowym wydarzeniem, Kościół potwierdził słuszność i autentyczność obranej przeze mnie drogi. Czas obecny to odkrywanie głębi tajemnicy powołania. Najważniejsze dla mnie jest bycie salwatorianinem. Jako brat zakonnny włączam się w pracę apostołską, prowadzoną przez zgromadzenie w miejscach i posługach, które nie wymagają święceń kapłańskich. Pozwala mi to cieszyć się w pełni życiem salwatoriańskim i charyzmatem naszego założyciela.

ni Kielbasa, salwatorianin, wykładowca w PWT we Wrocławiu i w WSD w Bagnie. – Program o. Jordana był nietypowy, propagował zupełnie nowe idee. Jedną z nich była ścisła współpraca ze świeckimi, a w efekcie włączenie ich do rodziny salwatoriańskiej, obok księży, braci i sióstr zakonnych. Ojciec Jordan wychodził z założenia, że laikat ma również moc apostołowania przez chrzest i bierzmowanie. W dziele zaangażowania ludzi świeckich w życie Kościoła był swoistym prekursorem. Ks. Franciszek Jordan zmarł 8 września 1918 r. Pochowany został w kaplicy domu generalnego salwatorianów w Rzymie. Trwa jego proces beatyfikacyjny.

Od 125 lat bracia i księża z Towarzystwa Boskiego Z

Mówią, ko

„Dopóki żyje na świecie choćby jeden tylko człowiek, który nie zna i nie kocha Jezusa, **nie wolno Ci spocząć**” – to słowa o. Franciszka Marii od Krzyża Jordana, założyciela Towarzystwa Boskiego Zbawiciela. W tym roku zgromadzenie salwatorianów obchodzi jubileusz 125-lecia istnienia.

tekst

PAULINA ZIEMBIŃSKA

Nowe wspólnoty apostołskie często powstają w krytycznej sytuacji Kościoła i są odpowiedzią na istniejące problemy. Wskazują nowe drogi, którymi jeszcze nikt nigdy nie szedł, powołane są dla dobra ludu Bożego i Kościoła. W XIX wieku Kościół podejmował trudną walkę, czerpiąc siły ze swojego wnętrza. Dowodem na to jest prawdziwa eksplozja wspólnot zakonnych – w tym okresie powstało ich dołącznie 610. Jedną z nich są właśnie salwatorianie.

Dla wielkiej idei

Mówiąc o jubileuszu zgromadzenia, trzeba sięgnąć do tajemnicy jej założyciela, ks. Franciszka Jordana. Urodził się w 1848 r. w południowych Niemczech, na chrzcie otrzymał imię Jan Baptysta. Święcenia kapłańskie przyjął w 1878 r., a trzy lata później, dokładnie 8 grudnia 1881 r., założył zgromadzenie. Ojca Jordana cechował ogromny zapał apostołski, jasno widział cel swojego działania i był bardzo posłuszny Kościołowi. Przeszedł drogę intensywnej modlitwy, wielu upokorzeń, wyrzeczeń i umartwień, co zaowocowało powstaniem dzieła, któremu tysiące ludzi zawdzięcza odnalezienie swojego życia w Bogu. – Założyciel to mój duchowy ojciec, człowiek, któremu można bezwzględnie zaufać – mówi ks. Anto-

PAWEŁ ZIEMBIŃSKI

**Papież
Jan Paweł II
u grobu
założyciela
salwatorianów,
Rzym, 19.03.1999**

Oblicza charyzmatu

Przewodnia myśl o. Jordana – dotrzeć wszelkimi możliwymi środkami do ludzi, którzy jeszcze nie znają Jezusa – jest dziś szerzona na całym świecie. Salwatorianie działają praktycznie na wszystkich kontynentach. Naj-

Zbawiciela docierają do tych, którzy nie znają Jezusa

go kochać

większa jest prowincja polska, gdzie obecnie są także najliczniejsze powołania kapłańskie. W Wyższym Seminarium Duchowym w Bagnie koło Obornik Śląskich uczy się kilkudziesięciu kleryków. – Nasz założyciel jest również pomysłodawcą modlitwy w każdy pierwszy czwartek miesiąca o powołania kapłańskie i zakonne – dodaje ks. Jerzy Olszówka, proboszcz parafii pw. św. Bartłomieja Apostoła i św. Jadwigi w Trzebnicy.

Ks. Franciszek Jordan nie pozostawił ciasnych granic, pozwolił na realizowanie swego charyzmatu na różne sposoby. Umożliwił tym samym powstanie nowych apostołów, gdyż każda droga prowadząca do Jezusa jest właściwa. Salwatorianie działają między innymi przez duszpasterstwo parafialne, rekolekcje i misje we wspólnotach w kraju i zagranicze, pracę naukową, formację duchową (Centrum Formacji Duchowej), duszpasterstwo młodzieży (Ruch Młodzieży Salwatoriańskiej), duszpasterstwo internetowe www.katolik.pl, radio internetowe www.radyjko.katolik.pl.

Coraz więcej uwagi Kościół poświęca ludziom świeckim, mobilizuje ich do czynnego apostołowania w swoich środowiskach.

Świeccy są przyszłością Kościoła. Na przełomie października i listopada br. w Rzymie odbyła się Kapituła Świeckich Salwatorianów. Uczestniczył w niej także przedstawiciel z Polski, który został koordynatorem świeckich należących do Towarzystwa Boskiego Zbawiciela w Polsce. – Wspólnota RMS, przez pokazywanie idei o. Jordana, jego dzieła, przygotowuje przyszłych świeckich salwatorianów do odkrywania swojej nowej drogi w Kościele. Młodzi czytają „Zachęty i upomnienia” założyciela zakonu, karmią się tymi słowami każdego dnia – podkreślił ks. Mieczysław Tylutki, moderator RMS-u.

Jubileusz salwatorianów

Rok 2006 jest dla zgromadzenia wyjątkowy. Dokładnie 8 grudnia minie 125 lat od założenia Towarzystwa Boskiego Zbawiciela. Jubileusz 100-lecia obchodzić będzie także w tym roku kościół w Bagnie pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, którym opiekują się również księża salwatorianie. Uroczyste obchody jubileuszowe rozpoczną się w trzebnickiej bazylice już 5 grudnia i potrwać do 7 grudnia. W tych dniach podczas Mszy św. o godz. 6.30, 12.00 i 17.00 wygłoszone zostaną konferencje zatytułowane: „Założyciel salwatorianów Sługa Boży ks. Franciszek Maria od Krzyża Jordan. Jego idee i ich realizacja”, „Salwatorianie polscy w misji Kościoła” oraz „Maryja w życiu ojca Jordana”. Spotkania dla młodzieży odbędą się 5 i 6 grudnia o godzinie 19.00. Główne uroczystości jubileuszowe zaplanowano na 7 grudnia o godz. 17.00. Mszy św. dziękczynnej z okazji 125. rocznicy założenia zgromadzenia zakonnego salwatorianów przewodniczyć będzie abp Marian Gołębiowski, metropolita wrocławski. ■

MODLITWA O BEATYFIKACJĘ SŁUGI BOŻEGO KS. FRANCISZKA MARII OD KRZYŻA JORDANA

Jezu, Zbawicielu świata, który udzieliłeś swojemu słudze Franciszkowi daru głębokiej i żywej wiary, niezachwianej nadziei i heroicznej miłości Boga i bliźniego oraz wielkiej gorliwości o zbawienie dusz, prosimy Cię, wsław go tu, na ziemi, chwałą błogosławionych, a za jego wstawiennictwem udziel nam łask, o które Cię pokornie prosimy. Który żyjesz i królujesz na wieki wieków. Amen.

POD SZTANDAREM SALWATORA

Jako spadkobierca idei ojca Jordana i jego duchowy syn mogę powiedzieć, że każdego dnia wzoruję się na nim, realizując moje powołanie w zgromadzeniu salwatorianów. Zapraǳnę służyć pod sztandarem Salwatora, kiedy odkryłem słowa założyciela zachęcającego do wytrwałej pracy, aż do chwili, kiedy każdy człowiek na ziemi będzie znał Jezusa. Niesamowicie pociągnęła mnie ta idea i uświadomiłem sobie, że to dzięki salwatorianom będę mógł dać innym ludziom największy, uszczęśliwiający dar – wiarę.

Ojciec Franciszek zostawił nam przykład zakonnika rozmodlonego i jednocześnie zapracowanego. To dodaje mi otuchy i sił każdego poranka, kiedy wstaję wcześniej rano, aby na nowo podejmować wyzwania płynące z mojego powołania w szeregach Towarzystwa Boskiego Zbawiciela. Życie zakonne daje mi możliwość bliskiego kontaktu z Bogiem i przez to także z ludźmi. Kiedy doświadczam na sobie działania łaski Bożej, nie mogę milczeć, lecz daję świadectwo Bożej miłości i obecności w życiu każdego człowieka.

Bóg mnie wybrał, powołując do zgromadzenia salwatorianów, i jestem Mu za to wdzięczny, gdyż mam szansę wraz ze współbraćmi rozwijać dzieło założone przez Franciszka od Krzyża Jordana. Odczuwam ogromną radość serca na myśl o tym, że mogę być narzędziem w ręku Boga i, podążając za wzorem założyciela, troszczyć się, aby wszyscy ludzie poznali Jezusa, Zbawiciela świata. To on pokazał nam, jak działać i pracować, aby Dobra Nowina rozszerzała się po całym świecie. Taką postawę nieustannej pracy dla królestwa Bożego, wypełnionej modlitwą, pragnę realizować w moim życiu zakonnym, aby w ten sposób stać się wiernym synem duchowym o. Jordana.

KLERYK WOJCIECH PORADA SDS,
student V roku

WSD Księży Salwatorianów w Bagnie

Fenomen biblioteki – FIDES – ma 15 lat

Mój przyjaciel – książka

Powiedz mi, co czytasz,
a powiem ci, kim jesteś!

Gdyby mysz całe swe życie spędziła w kościele, to i tak świętą nie zostanie, a człowiek, który tylko na chwilę tu wstąpi – może stać się świętym. Podobnie z osłem w bibliotece – mędrcom nigdy nie zostanie, a człowiek może.

Jak ją znaleźć

Powiadają niektórzy, że książka najlepszym przyjacielem człowieka. Przez wieki ludzie piszą i czytają książki. Z czasem powstał fenomen biblioteki, która zbiera i porządkuje różnorodność tematyczną książek, stając się skarbem dla kultury. Gdyby uczeni nie przesiadywali godzinami w bibliotekach, zapewne bylibyśmy niedaleko epoki człowieka jaskiniowego. To bibliotece zawdzięczamy inwencję twórczą i rozwój cywilizacyjny.

Jeszcze do niedawna miały charakter uniwersalny, a dziś najczęściej specjalizują się w jednej dziedzinie, np. technicznej czy teologicznej. Z roku na rok wzrasta ilość książek. Więcej się drukuje, niż można przeczytać. Stąd uporczywe pytanie: co czytać? Można łatwo się pogubić w ich gąszczu, o ile nie będzie dobrej informacji o książce i dobrego sposobu na jej udostępnianie. Ważna jest treść zawarta w publikacji, a jeszcze ważniejsze informacje o niej.

Przed 15 laty wystarczał zwykły katalog, a dzisiaj to już histo-

ria. Książka winna być opisana fachowo jako rekord w bazie danych komputera. Może być wyszukana przez podanie autora (co też umożliwiał klasyczny katalog) albo przez tytuł (takiej możliwości nie przewiduje tradycyjny katalog szufladkowy). Można też wyszukiwać książkę przez podanie tematów, jakie porusza, i na wiele innych sposobów.

Obecnie każda biblioteka posiada komputer z oprogramowaniem pozwalającym na penetrację jej księgozbioru.

W gąszczu bibliotek

W 1991 r. powołano Federację Bibliotek Kościelnych FIDES, aby ujednoczyć prace nad komputeryzacją bibliotek kościelnych, opracować i wdrażać jednolity format opisu katalogowego oraz zachęcać inne biblioteki

do wdrażania jednolitego oprogramowania. Jej inicjatorem był ks. Krzysztof Gonet, teolog i bibliotekoznawca z Wyższego Seminarium Duchownego w Warszawie, aktualnie dyrektor biura ds. rozwoju i komputeryzacji Fe-

deracji FIDES. Obecnie przewodniczącym Zarządu jest ks. dr Jerzy Witczak, dyrektor Biblioteki Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu. Aktualnie do FIDES należy 88 bibliotek członkowskich. Od 1995 r. FIDES jest członkiem i aktywnie uczestniczy w pracach BETH – Stowarzyszenia Europejskich Bibliotek Teologicznych.

ZDJĘCIA ANDRZEJ MALACHOWSKI

deracji FIDES. Bazy danych FIDES od roku 1993 są widoczne w Internecie. Udało się też zbudować najpierw katalog centralny, a potem wspólną multiwyszukiwarkę FIDKAR. Prezentuje ona bazy katalogowe i bibliograficzne kilkudziesięciu bibliotek kościelnych (wiele z nich on-line) i sama w sobie jest świadectwem ogromnej pracy, jaką biblioteki kościelne w Polsce wykonały przez te 15 lat w dziedzinie komputeryzacji. Także nasza Biblioteka Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu w czerwcu br. uruchomiła wyszukiwarkę FIDKAR dla komputerowych baz bibliotecznych środowiska wrocławskiego pod nazwą: „FIDKAR Wrocławskich Bibliotek Naukowych”. Obejmuje ona katalogi i bazy bibliograficzne pięciu wrocławskich uczelni: Uniwersytetu, Politechniki, Akademii Rolniczej, Akademii Wycho-

Podczas pracy w bibliotece PWT we Wrocławiu
Obok z lewej: **Logo Federacji Bibliotek Kościelnych**
Na dole: **Strona internetowa FIDES**

wania Fizycznego i Papieskiego Wydziału Teologicznego oraz Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej; jest otwarta dla innych bibliotek naukowych Wrocławia.

Ukoronowaniem 15-letniej działalności Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES było uruchomienie własnego księgozbioru wirtualnego, tzw. biblioteki cyfrowej. Uroczystościom w Warszawie 27. IX. przewodniczył bp Piotr Jarecki, a 337. Zebranie Plenarne Konferencji Episkopatu Polski, obradujące 18 i 19. X. w Warszawie, powierzyło bp. Andrzejowi Siemieniowskiemu z Wrocławia funkcję Delegata KEP ds. Federacji Bibliotek Kościelnych FIDES.

Biblioteka Wirtualna Federacji FIDES jest widoczna w Internecie pod adresem: <http://digital.fides.org.pl>. Korzystajmy bez lęku z dobrodziejstw techniki.

KS. ANDRZEJ MALACHOWSKI

Z poezją
ks. M. Drzewieckiego

U św. Edyty

Rodzinny dom św. Teresy Benedykty od Krzyża, Edyty Stein. Salon, w którym pracowała, podejmowała gości, prowadziła wykłady dla studentów w czasach, gdy cieszyła się sławą wybitnego filozofa. Ten właśnie salon w listopadowy czwartkowy wieczór wypełnili sympatycy i wielbiciela poezji ks. Mirosława Drzewieckiego. Mimo opinii, że anons o spotkaniu autorskim z duszpasterzem, kaznodzieją, współorganizatorem Radia Rodzina odstraszy młodych, salon Edyty Stein nie pomieścił wszystkich, którzy przyszli, by posłuchać kapłana-poety. „Święta Edyto, Jasny Kamieniu, który odnalazł jałowce w ciemności” – wybrzmiały na początku spotkania słowa hymnu skomponowanego do wiersza ks. M. Drzewieckiego. Przejmująca i pełna zadumy cisza towarzyszyła też wierszom czytany przez autora, poświęconym wędrownice przez życie i nieustannemu stawaniu na progu...

JOLANTA SĄSIĄDEK

W KAPLICY EDYTY STEIN

„Tu się nie czuje dymu / ani ognia ani śwędu ciała (...) / Tutaj jest cisza zaklęta / w biały marmur ołtarza / a na nim bezgłośnie wołanie / wielkiej niewinnej ofiary...” (z ostatniego tomiku ks. M. Drzewieckiego „Dzień dobry, jestem księdzem”).

Sesja naukowa u św. Maurycego

Kościół z historią

Pracownicy Instytutu Historii i Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego zorganizowali konferencję naukową poświęconą dziejom wrocławskiego kościoła pw. św. Maurycego i Przedmieścia Oławskiego.

Spotkanie, które odbyło się 18 listopada, dedykowano śp. Jakubowi Kostowskiemu, historykowi sztuki, zmarłemu tragicznie 29 kwietnia, inicjatorowi konferencji. Dr J. Kostowski uczestniczył w pracach remontowych i konserwatorskich prowadzonych w ostatnim czasie w kościołach św. Maurycego i św. Łazarza. – Natknął się wtedy na wiele dokumentów mówiących o historii tej części Wrocławia. To skłoniło nas, aby zaproponować ks. kanonikowi Janowi Onufrowowi, proboszczowi parafii, zorganizowanie takiej konferencji – mówi ks. dr Tomasz Błaszczak, wikariusz wspólnoty pw. św. Maurycego.

Spotkanie rozpoczęło się Mszą św., której przewodniczył ks. dr Andrzej Tomko, sekretarz Papieskiego Wydziału Teologicznego. W homilii wskazał m.in. na trzy główne źródła kultury, których symbolami są trzy wzgórza: grecki Akropol, rzymski Kapitol oraz Golgota, otwierająca dla ludzkiej kultury całe bogactwo sztuki sakralnej i piękno świątyń, w których wielbi się Boga. Całodzienne obrady odbywały się w domu parafialnym przy kościele św. Maurycego. Wypowiadali się specjaliści różnych dziedzin. Układ obrad obejmował zarówno czasy najdawniejsze, jak i zagadnienia współczesne, związane z obecną zabudową Przedmieścia Oławskiego. Rozmawiano m.in. o odkryciach archeologicznych, dokonanych na terenie parafii. W średniowieczu znajdowała się tutaj osada Walonów zajmujących się tkactwem, których patronem był właśnie św. Maurycy. Hipotezy na temat lokalizacji walońskiej osady przedstawił archeolog, prof. Jerzy Piekalski.

KUBA FLUKOWSKI

Obradom towarzyszyła wystawa najważniejszych dokumentów związanych z dziejami kościoła. O najstarszych świadectwach pisanych, mówiących o parafii św. Maurycego, opowiadał dr Roman Stelmach z Archiwum Państwowego we Wrocławiu. Średniowieczne losy parafii św. Maurycego przedstawił historyk prof. Rościśław Żerelik. Zwrócił uwagę m.in. na fakt, że zarówno w tej, jak i w późniejszych epokach, parafia miała zwykle dobrych, aktywnych proboszczów.

O losach wspólnoty w okresie II wojny światowej mówił historyk, dr Tomasz Glowński. Wiązały się one z wybitną postacią ostatniego niemieckiego proboszcza, ks. Paula Peikerta, autora „Kroniki dni oblężenia Wrocławia”, która stanowi dziś ważne źródło informacji o wydarzeniach ostatnich dni wojny we Wrocławiu. Z kolei prof. Jakub Tyszkiewicz w swoim przedłożeniu przypomniał m.in. o powojennych rozbiórkach zabytkowych wrocławskich kamienic w celu pozyskania cegieł na odbudowę stolicy.

Uczestnicy spotkania zapowiedzieli wydanie materiałów pokonferencyjnych w postaci książki. – Takiej publikacji możemy spodziewać się wiosną przyszłego roku – zapowiada ks. T. Błaszczak.

O przemianach urbanistycznych na wrocławskim Przedmieściu Oławskim mówił historyk sztuki dr Rafał Eysymont

Zapraszamy

■ **JUBILEUSZ JEZUITÓW**, obchodzony z okazji 450. rocznicy śmierci św. Ignacego Loyoli oraz 500-lecia urodzin św. Franciszka Ksawerego i bł. Piotra Fabera, zakończy uroczysta Msza św. pod przewodnictwem abpa M. Gołębiewskiego. Zostanie ona odprawiona 3 grudnia o godz. 11.30 w kościele pw. św. Ignacego Loyoli we Wrocławiu, przy ul. W. Stysia 16. Na uroczystość przybędą jezuici z wszystkich domów obu polskich prowincji z ich przełożonymi, o. K. Dyrkiem i o. D. Kowalczykiem. Będą też obecni kapłani z dekanatu Wrocław Śródmieście.

■ **IV MIĘDZYSZKOLNY KONKURS RECYTATORSKI** „Dziecko w poezji ks. Jana Twardowskiego” odbędzie się 7 grudnia w Katolickiej Szkole Podstawowej Caritas Archidiecezji Wrocławskiej im. Ks. Jana Twardowskiego w Kotowicach. Wezmą w nim udział uczniowie klas V i VI dolnośląskich szkół podstawowych. Poetyckie zmagania rozpoczną się o godz. 10.00.

■ **W MEDIACH.** Program „W kręgu wiary”, emitowany przez TVP3 Wrocław w sobotę o godz. 17.00, zaprasza do śledzenia wydarzeń z życia Kościoła w trzech dolnośląskich diecezjach. W cotygodniowym serwisie informacyjnym, także zapowiedź najnowszego wydania GN.

Radio Rodzina na falach 92 FM, w każdą niedzielę o 9.40, prezentuje aktualną edycję GN. Fragmenty tekstów z wrocławskiego dodatku zamieszczamy także w dziale „aktualności” na stronie: www.archidiecezja.wroc.pl.

Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu – podwójny jubileusz

Trąbka i błyskawice

Czują się wykorzystywani, sprowadzani do roli darmowych roznosicieli ulotek reklamowych. Tymczasem kiedyś zawód listonosza należał do najbardziej prestiżowych profesji. Przekonać się o tym można właśnie we Wrocławiu.

Podczas gdy trwają protesty źle opłacanych i przeciążonych pracą listonoszy, swój jubileusz obchodzi wrocławskie Muzeum Poczty i Telekomunikacji. Utworzone zostało 85 lat temu w Warszawie, jako Muzeum Pocztowo-Telegraficzne. Reaktywowano je po II wojnie światowej, przed 50 laty przeniesiono do Wrocławia. Wraz z istniejącym od 1979 r. oddziałem w Gdańsku pozostaje jedyną tego typu placówką w Polsce.

Dzielnicy i elegancki

Miał specjalną trąbkę i szykowny mundur. Kiedy nadjeżdżał, ludzie z ciekawością gromadzili się wokół niego. Pocztymilionem nie mógł zostać byle kto.

Powierza mu się przecież bezcenne dokumenty, listy... Jego praca była postrzegana jako ważna forma służby ojczyźnie i gwarant jej bezpieczeństwa. Człowiek dostarczający przesyłki musiał odznaczać się męstwem i uczciwością, być patriotą. Pocztowcy zasłynęli choćby z bohaterskiej obrony gdańskiego urzędu, zaatakowanego 1 września 1939 r. przez hitlerowskie oddziały. We wrocławskim muzeum znajdziemy dokumenty dotyczące ich udziału w powstaniu listopadowym i styczniowym. *Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu (...) o rzetelne ekspedycje Poczty, oraz listów i Pakietów staranie mieć będę, nigdy je w żadne obce nie wydam ręce (...) a wreszcie podług mego instalacji i iak na wiernego i pilnego Expedytora Poczty przystoi i należy, zachowywać się będę (...)* – głosił tekst przysięgi z 1831 r., składanej powstańcom przez ekspedytora poczt.

Pocztowe arcydzieła

Przechadzając się po muzealnych salach, ujrzymy stare kufrы podróżne i wagi listowe, trąbki pocztyniowskie, pió-

AGATA COMBIK

Dyżurni z pol. XIX w. – jeden z najbardziej znanych eksponatów wrocławskiego muzeum

ra, stemple. Warto zamyślić się nad historią Polski „odbitą” na skrzynkach pocztowych i sztydach, pokrytych różnymi herbami i napisami w różnych językach. Piękne mundury funkcjonariuszy pocztowych, jak choćby zdobiony kwiecistym ornamentem frak urzędnika z okresu Królestwa Polskiego, świadczą o randze osób, które je nosiły. O ideach, jakie przyświecały pocztowcom, wiele mówi kolekcja sztandarów z okresu międzywojennego. Widnieje na nich często Orzeł Biały, Królowa Polski, trąbka i błyskawice, będące symbolami pocztowo-telekomunikacyjnymi. Miłośników techniki zainteresują ponadstuletnie aparaty telefoniczne, filatelistów – zbiory znaczków, w tym np. wydanych przez pocztę polową Armii Krajowej.

Był czas, kiedy stacje pocztowe służyły wszelkim formom komunikacji. W pierwszej połowie XIX w. pełniły nawet funkcję dworca i zajazdu, organizowały przewozy ludzi, zapewniając im często posiłki i nocleg. Część zadań odebrała im z czasem kolej. Niedawno „swoją drogą” poszły usługi telekomunikacyjne, telefony, Internet. Tyle różnych form

przekazu informacji! A jednak strajki listonoszy wciąż jeszcze spędzają nam sen z powiek, a kolejki na pocztach dają się we znaki...

AGATA COMBIK

Z HISTORII

1558 – pierwsze regularne połączenie pocztowe Kraków–Wenecja

1583 – pierwsza wzmianka o trąbce pocztowej

1764–1795 – reorganizacja poczty przez Stanisława Augusta (rozwoj połączeń pocztowych, pierwsze stemple nadawcze, umundurowanie i zaprzysiężenie personelu, pierwsi listonosze w Warszawie)

1828 – pierwsza we Wrocławiu skrzynka pocztowa na listy

1860 – pierwszy polski znaczek pocztowy w Królestwie Polskim, upowszechnienie skrzynek pocztowych

1939–45 – obrona Poczty Polskiej w Gdańsku, pocztowa działalność w podziemnej strukturze państwa polskiego oraz w powstaniu warszawskim

1992 – podział państwowego przedsiębiorstwa Polska Poczta, Telegraf i Telefon na Poczta Polska i Telekomunikację Polską

oprac. na podstawie „Muzeum Poczty i Telekomunikacji we Wrocławiu, Przewodnik”, oprac. Lucyna Lipińska